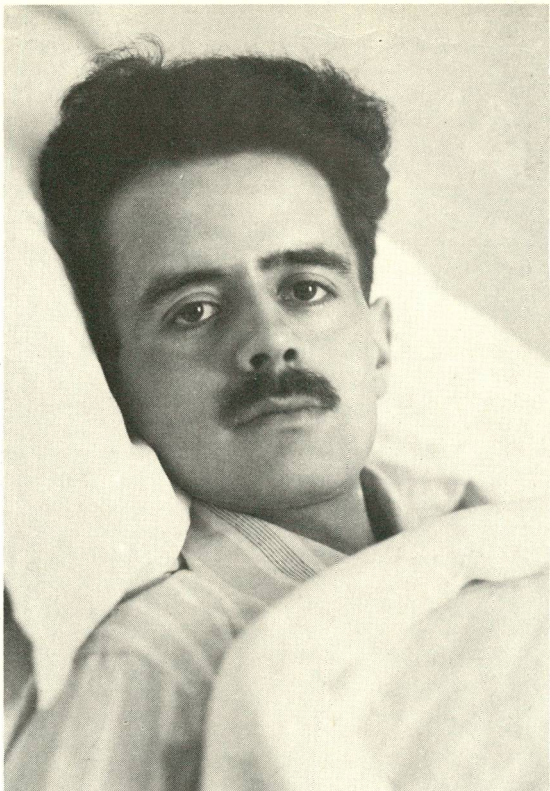

VALLAEYS, Berten (eigenlijk Albert), ingenieur (Roeselare 2 december 1898 - Antwerpen 29 mei 1975).

Zijn humaniorastudie aan het Klein Seminarie te Roeselare werd onderbroken door de Eerste Wereldoorlog. Na voltooiing van zijn humaniora te Manchester (Engeland) en een jaar tewerkstelling in een Engelse munitiefabriek werd hij gemobiliseerd in het Belgisch leger en opleider in Frankrijk. In 1919 kon hij de ingenieursstudie beginnen aan de Leuvense universiteit. Eenmaal afgestudeerd

B. Vallaey op zijn ziekbed (1924).

zou Albert Vallaey lange tijd geen rol meer spelen in het openbare leven. Hij was enkele jaren in Engeland werkzaam in opdracht van een Westvlaamse firma en leidde daarna een bouwfirma te Antwerpen. In juni 1940 werd hij adjunct-commissaris voor de wederopbouw voor Antwerpen. Bij de totstandkoming van Groot-Antwerpen en het nieuwe schepencollege, waarin onder leiding van burgermeester L. Delwaide (in het begin van 1944 opgevolgd door Jan Timmermans) zowel katholieken, socialisten en liberalen als Vlaams-nationalisten zetelden, aanvaardde Vallaey namens deze laatsten een schepenfunctie (1 januari 1942 - 5 september '44), met bevoegdheid voor urbanisatie. Het kostte hem bij de bevrijding 3 maanden internering, evenwel geen veroordeling; in 1947 werd hij buiten vervolging gesteld. Na de oorlog werd hij directeur van een Mechels constructiebedrijf.

Als laatstejaarsstudent te Leuven raakte Vallaey ernstig gewond bij een incident met Waalse studenten, dat in de jaren 1924-'25 een van de elementen was in het conflict tussen Vlaamse studenten en academische overheid. De doorbraak van het Vlaams-nationalisme onder de studenten te Leuven, wat tot uiting kwam in de debatten tussen Vlaams-nationale en Vlaams-belgicistische sprekers (van 1923 af), de stichting van het Kinderen-Bormsfonds en een ophefmakende betoging voor Borms (februari 1924), riep reacties op van Franstalige belgicistische en fascistische studenten. Na het Grootnederlands Studentencongres te Leuven (12-14 april 1924), waartegen uit Franstalige fascistische kringen felle bedreigingen geuit waren, hadden in de vroege ochtend van 15 april incidenten plaats tussen Vlaamse en Waalse studenten,

waarbij Berten Vallaeys door een revolvershot levensgevaarlijk gewond werd. De dader was de Waalse student Gabriel Colback, een vurig belgicist met fascistische sympathieën en contacten met de Action Française. De genezing van Vallaeys' schotwonde verliep niet zonder complicaties, wat een operatie noodzakelijk maakte, zodat hij pas na drie maanden de kliniek kon verlaten en pas in oktober 1924 zijn eindexamen kon afleggen. Het incident had een enorme weerklank in het hele land en te Leuven een sneeuwbaaleffect in de alsmaar scherper wordende verhoudingen tussen de Vlaamse studentenorganisaties en de academische overheid, wat o.m. resulteerde in de wegzending, enige tijd daarna, van studenten, onder wie P. Beeckman, T. Herbert en G. Romsée de bekendsten waren.

LITERATUUR: *De strijd der Vlaamsche studenten aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Mei 1924 - maart 1925* (z.j.); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, II (1969); - A. de Bruyne, *De kwade jaren*, III (1972).

ERIK VANDEWALLE